

Shiksha Mandal, Wardha's

G. S. College of Commerce & Economics, Nagpur

An Autonomous Institution

(Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University)

Second Semester Master of Commerce Examination (CBCS)

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

(MCC 2.4)

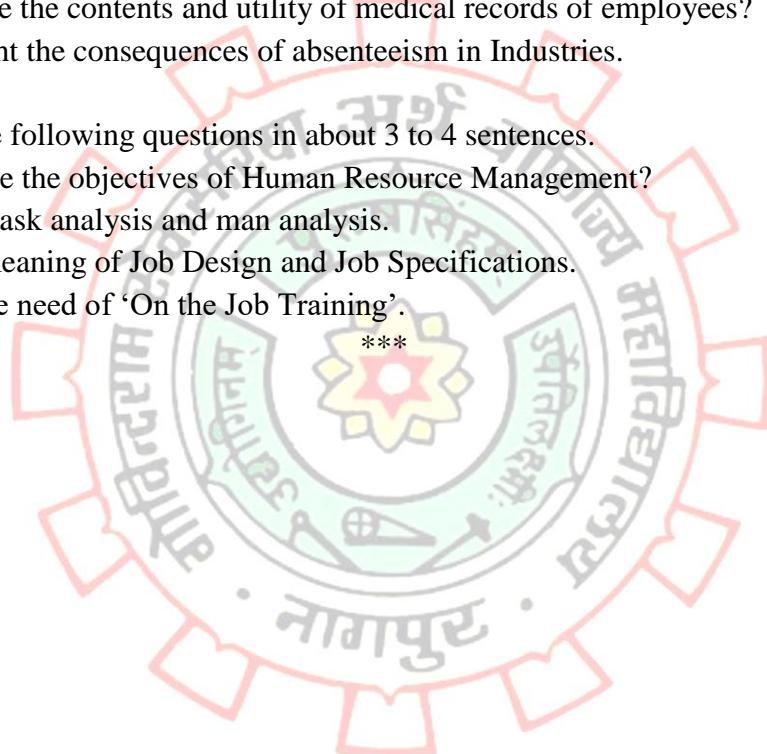
Time: 3 Hours

Maximum Marks: 80

N.B.: All questions are compulsory.

- Q.1 Answer the following question in about 150-200 words: 10
A) Explain the Role of Human Resource Manager in Business Organisation.
OR
B) Discuss the evolution of the concept of HRM in India since independence.
- Q. 2 Answer the following question in about 150 -200 words: 10
A) Describe the various steps involved in selection process of employees.
OR
B) State the need of training of employees in an organisation. How effectiveness of a training programme can be evaluated?
- Q. 3 Answer the following question in about 150 -200 words: 10
A) Discuss in detail the exit policy of employees in an organisation.
OR
B) Explain purpose and fundamental Principles of HRM record keeping in an organisation.
- Q. 4 Answer the following question in about 150-200 words: 10
A) Highlight various traditional and modern methods of performance appraisal.
OR
B) Describe the concept and methods of merit rating of employees with their advantages.
- Q. 5 Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
A) Explain the nature of Human Resource Management.
B) "Scope of Human Resource Management is not limited to activities inside the factory Premises". Discuss.
C) Describe the importance of Human Resource Management in present scenario.

- Q. 6** Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
- A) Write the various external sources of recruitment.
  - B) What do you understand from induction and placement?
  - C) Comment on success of Interviews method for employee's selection.
- Q. 7** Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
- A) State nature and purpose of wage determination.
  - B) What do you mean by competency approach to job evaluation?
  - C) Write the features of Human Resource Audit.
- Q. 8** Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
- A) State the purpose of Recognition and Rewards.
  - B) What are the contents and utility of medical records of employees?
  - C) Highlight the consequences of absenteeism in Industries.
- Q. 9** Answer the following questions in about 3 to 4 sentences. 08
- A) What are the objectives of Human Resource Management?
  - B) Define task analysis and man analysis.
  - C) Write meaning of Job Design and Job Specifications.
  - D) State the need of 'On the Job Training'.

- प्रश्न ५. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
 अ) मानव संसाधन व्यवस्थापनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 ब) "मानव संसाधन व्यवस्थापनाची व्याप्ती ही निर्माणाच्या इमारतीच्या आत इतकीच मर्यादित नसते" चर्चा करा.
 क) आजच्या परिवेश्यात (Present Scenario) मानव संसाधन व्यवस्थापनाचे महत्व वर्णन करा.
- प्रश्न ६. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
 अ) कर्मचारी भरतीच्या बाह्य स्रोतांवर लिहा.
 ब) कर्मचारी निवड करायच्या मुलाखत (Interview) पद्धतींच्या यशावर भाष्य करा.
 क) प्रवर्तन आणि स्थान निर्धारण (Induction and Placement) यापासून आपणास काय अर्थबोध होतो?
- प्रश्न ७. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
 अ) भूती निर्धारणाचे स्वरूप आणि उद्देश विशद करा.
 ब) कार्य मूल्यमापनाच्या क्षमता वृष्टीकोणापासून आपणास काय अर्थबोध होतो?
 क) मानवसंसाधन अंकेक्षणाची वैशिष्ट्ये लिहा.
- प्रश्न ८. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
 अ) मान्यता आणि पारितोषिके यांचे उद्देश विशद करा.
 ब) कामगारांच्या वैद्यकीय अहवालातील विविध बाबी आणि त्यांची उपयुक्तता काय आहेत?
 क) उद्योगांमध्ये कामगारांच्या अनुपस्थितीचे प्रभावांवर प्रकाश टाका.
- प्रश्न ९. खालील प्रश्नांचे उत्तर ३ - ४ वाक्यांत लिहा. 08
 अ) मानव संसाधन व्यवस्थापनाचे उद्देश कोणते आहेत?
 ब) कार्य विश्लेषण (Task analysis) आणि मानव विश्लेषण यांच्या व्याख्या करा.
 क) कार्य आराखडा आणि कार्य विशेषता यांचा अर्थ लिहा.
 ड) कार्यावार असताना प्रशिक्षणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

***

